

רשומות

הצעות חוק

27 באוקטובר 1993

2215

י"ב בחשון התשנ"ד

עמוד

74 הצעת חוק הפטנטים (תיקון מס' 2), התשנ"ד-1993

[713] **הצעת חוק הפטנטים (תיקון מס' 2), התשנ"ד-1993**

- תיקון סעיף 1 1. בסעיף 1 לחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967¹ (להלן - החוק העיקרי), במקום הגדרת "מדינת האיגוד" יבוא:
- "מדינת האיגוד" - מדינה שהיא חברה באיגוד להגנת הקניין התעשייתי, מכוח אמנת פריס בדבר הגנת הקניין התעשייתי² לרבות שטחים שהאמנה הוחלה עליהם מכוח הסמכויות שהוענקו לענין זה באמנה³;
- תיקון סעיף 10 2. בסעיף 10 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א) -
- (א) ברישה, במקום "בקשה להגנה באחת ממדינות האיגוד (להלן - בקשת חוץ)" יבוא "בקשה קודמת לפטנט בישראל או במדינת איגוד (להלן - בקשה קודמת)";
- (ב) בפסקה (1) בסופה יבוא: "ואם הוגשו יותר מבקשה קודמת אחת לאותו ענין - לאחר המועד שבו הוגשה המוקדמת שביניהן";
- (2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "ה) לענין סעיף זה, "מדינת איגוד" - לרבות קבוצת מדינות המקיימת מערכת של הענקת פטנטים";
- (3) כל מקום בסעיף שנאמר בו "בקשת חוץ" יבוא במקומו "בקשה קודמת" ושינויי הצורה הדקדוקיים המחוייבים ייעשו לפי זה.

ד ב ר ו ה ס כ ר

לסעיף 1

סעיף 1 לחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967 (להלן - החוק) מגדיר את המונח "מדינת האיגוד" בלשון זו:

"מדינת האיגוד" - מדינה ששר החוץ הודיע ברשומות שהיא חברה באיגוד להגנת הקניין התעשייתי, מכוח אמנת פריס בדבר הגנת הקניין התעשייתי, לרבות שטחי ארצות שהאמנה הוחלה עליהם מכוח סעיף 16 שני לאמנה⁴;

מאז הוחק החוק הוחלף נוסח האמנה כולו על ידי נוסח שנתקבל בוועידה בשטוקהולם וששינה בין היתר, את הגדרת "מדינת האיגוד". ישראל הצטרפה לאמנה בנוסח החדש האמור. מוצע איפוא לנתק את ההתייחסות לאמנת פריס מההפניה לסעיף מסוים בה, ולהסתפק בהפניה כללית לסמכויות שבאמנה.

למונח "מדינת האיגוד" יש משמעות אופרטיבית בחוק, בעיקר בסעיף 10 המסדיר מתן דין קדימה לבקשות למתן פטנט בישראל בשל הגשת בקשה זהה באחת ממדינות האיגוד.

לסעיף 2

בסעיף 10(א) לחוק הפטנטים נאמר:

"(א) הגיש בעל אמצאה בקשת פטנט בישראל על אמצאה שכבר הגיש עליה, הוא או מי שקדם לו בזכות בעלות, בקשה להגנה באחת ממדינות האיגוד (להלן - בקשת חוץ), רשאי הוא לדרוש כי לענין סעיפים 4 ו-5 יראו את האריך בקשת החוץ כתאריך הבקשה שהוגשה בישראל (להלן - דין קדימה). אם ... (1) הבקשה בישראל הוגשה תוך שנים עשר חודש לאחר הגשת בקשת החוץ."

סעיף זה איננו קובע באיזו בקשת חוץ מדובר, לענין סעיף 10(א), כשהוגשה יותר מבקשת חוץ אחת. התיקון המוצע - שלפיו התקופה מתחילה עם הגשת בקשת החוץ המוקדמת ביותר שתכונה מעתה "בקשה קודמת" הוא, את התחייבותה של ישראל על פי האמנה; בקשה קודמת כאמור היא בקשה קודמת לפטנט בישראל או במדינת איגוד, כאשר לצרכי הסעיף האמור היא הוגדרה ככוללת גם בקשה שהוגשה ללשכת פטנטים משותפת שהקימה קבוצת מדינות המקיימת מערכת של הענקת פטנטים, לדוגמה - לשכת הפטנטים האירופית.

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 148; התש"ן, עמ' 2.
² כתבי אמנה 312, כרך 10, עמ' 405; 735, כרך 21, עמ' 495.

3. האמור בסעיף 13 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- (ב) ניתן לבטא בתביעה יסוד מיסודותיה של האמצאה כאמצעי או כצער לכיצוע פעולה מסוימת ואין צורך לפרט את המבנה, החומר או הפעולות הדרושות לביצועה של אותה פעולה; רואים תביעה שבוטאה כאמור כאילו פורטו בה המבנה, החומר או הפעולות הנוגעות בדבר כפי שתוארו בפירוט.
- תיקון סעיף 13
4. בסעיף 16(א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "וכן פרטים נוספים שיקבע שר המשפטים בתקנות".
- תיקון סעיף 16
5. בסעיף 17 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום הסיפה המתחילה במלים "ואם נוכח הרשם" יבוא "ואם נוכח הרשם כי התקיימו התנאים האמורים, יקבל את הבקשה ויודיע על כך למבקש; בהודעה יצוין מועד הקיבול";
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- (ג) בקשה שנתקיימו לגביה התנאים המפורטים להלן, רשאי הרשם, הממונה על הבחנים או סגנו, לראות כאילו נתקיימו לגביה הוראות סעיפים 4, 5, 8, 12 ו-13 זולת אם ראו, לפי החומר העומד לבחינה או שהומצא ללשכה במהלך הליכי הבחינה, כי הבקשה אינה מקיימת אחר הוראות הסעיפים האמורים או כי קיים טעם מיוחד אחר שלא לקבל את הבקשה, ואלה התנאים:
- (1) המבקש הגיש בקשה למתן פטנט על אותה אמצאה (בסעיף זה - בקשה מקבילה) וקיבל את הפטנט, במדינה ששמה מופיע ברשימה שפרסם הרשם ברשומות (בסעיף זה - פטנט מקביל), ונתקיים אחד מאלה:
- (א) עבור בקשת הפטנט בישראל נדרש כדון דין קדימה, מכוח הבקשה המקבילה, לפי סעיף 10;

ד ב ר י ה ס ב ר

בקשת החוק, את תאריך הגשתה ואת מספרה או סימן זיהוי אחר שניתן לה על ידי הרשות שאליה הוגשה.

מתברר שקיימים נתונים אחרים בבקשת הפטנט שמן הראוי לפרסמם כבר בשלב הגשת הבקשה, כגון סיווגה של הבקשה או של הבקשה הקודמת, לפי כללי הסיווג הנהוגים בלשכה או ברשות הפטנטים בחוץ לארץ. נתעורר ספק אם פרסומם של נתונים נוספים אלה מותר בשים לב לכך שרשימת פריטי הפרסום בסעיף 16 לחוק עשויה להיראות כממצה, הסעיף המוצע מאפשר להרחיב את רשימת הנתונים שבבקשה, באמצעות חקנות שיתקין שר המשפטים.

לסעיף 5

(1) סעיף 17(א) לחוק הפטנטים קובע:

"הרשם או בוחן יבחנו אם -

(1) האמצאה שבה (קרי - בבקשה) כשירה לפטנט לפי פרק ב';

לסעיף 3

סעיף 13 לחוק הפטנטים קובע לאמור:

"הפירוט יסתיים בתביעה או בתביעות המגדירות את האמצאה, ובלבד שכל תביעה כאמור תהא נובעת באופן סביר מהמתואר בפירוט".

נתעורר ספק אם ניתן לאפיין תביעה, לפי האמור בסעיף זה, כאמצעי או צער לקראת פעולה מסוימת, היינו - שייאמר בה מה היא המטרה שניתן להשיג באמצעות האמצאה. למשל: קיצור הזמן הדרוש לעריכת חישובים מתימטיים (מבחן פונקציונלי). התיקון המוצע בא להסיר ספק זה.

לסעיף 4

סעיף 16(א) לחוק הפטנטים קובע:

"הרשם יפרסם ברשומות, על חשבון המבקש, סמוך ככל האפשר לאחר הגשת הבקשה בלשכה, את שם האמצאה שעליה נתבקש פטנט, את שם המבקש ואת תאריך הבקשה, ואם נתבע דין קדימה - את מדינת האיגוד בה הוגשה

- (ב) עבור הבקשה המקבילה נדרש, על פי המשפט החל עליה, דין קדימה מכוח בקשת הפטנט בישראל;
- (ג) עבור בקשת הפטנט בישראל נדרש כדין דין קדימה מכוח בקשה אחרת להגנה שהוגשה במדינת האיגוד, ומכוחה של הבקשה האחרת נדרש דין קדימה עבור הבקשה המקבילה, על פי המשפט החל עליה;
- (2) המבקש ביקש, בכתב, להחיל על בקשתו לפטנט את הוראות סעיף קטן זה;
- (3) המבקש המציא ללשכה תרגום התביעות שבפטנט המקביל, לשפה שבה הוגשה הבקשה בישראל;
- (4) התביעה או התביעות שבבקשה זהות לתביעות שבפטנט המקביל, אך הבקשה יכולה לכלול תביעות במספר קטן ממספר התביעות שבפטנט המקביל;
- (5) המבקש הגיש תיאור ושרטוטים הזוהים לאלה שבפטנט המקביל או תיאור ושרטוטים כאמור בסעיף 12;
- (6) על הליכי ההתנגדות למתן הפטנט המקביל ולהליכים לביטולו, אם קיימים כאלה בחוץ לארץ, יודיע המבקש לרשם לא יאוחר ממועד מתן הפטנט בישראל.
- (ד) לענין סעיף זה, "מדינה" – לרבות קבוצת מדינות המקיימת מערכת של הענקת פטנטים.

ד ב ר ו ה ס ב ר

- סעיף 13: כמצוטט בדברי ההסבר לסעיף 3 להצעת חוק זו.
- מתן פטנט בחו"ל עשוי לשמש עילה לפטור מהחובה לבחון את קיומם של אלמנטים מסוימים בבקשה המוגשת בישראל – רק אם הפטנט ניתן במדינה המופיעה ברשימה שהרשם פרסם ברשומות לענין זה. סייג זה דרוש כדי להבטיח שהפטור יינתן רק אם הפטנט ניתן בחו"ל במדינה שבה היקף הבחינה של הבקשה למתן פטנט אינו קטן משמעותית מהיקף הבחינה לפי החוק.
- סעיף 17(ג)6 לחוק המוצע – מחייב את המבקש פטור מחובת הבחינה על פי הסעיף האמור, לגלות לא יאוחר מאשר במועד מתן הפטנט בישראל, כל ידיעה על הליכי התנגדות למתן הפטנט בחו"ל ועל ההליכים לביטולו. אם לא יעשה כן, יכול שהרבר ישמש עילה לביטול הפטנט שניתן לו בישראל. זאת מכוח האמור בסעיף 17(ג)6 לחוק (סעיף 18 להצעת החוק), ביחד עם האמור בסעיף 17(ג)1 לחוק. מאותם הטעמים יכול הנתבע בגלל הפרת הפטנט, להתגונן בפני תביעה זו בטענת אי-גלוי ההליכים האמורים בחו"ל (סעיף 18(א) לחוק).
- האמור בסעיף 17(ד) לחוק המוצע, יאפשר, בין השאר, להחיל את ההקלות שבסעיף 17(ג) גם לגבי פטנט שניתן על ידי מוסדות הקהילה האירופית.
- (2) הבקשה ממלאת אחר הוראות סימן א' לפרק זה;
- (3) שולמו הוצאות הפרסום לפי סעיף 26;
- ואם נוכח הרשם כי נתמלאו כל התנאים האלה, יקבל את הבקשה ויודיע על כך למבקש.
- למועד של קיבול הבקשה יש משמעות בהליכים לקבלת הפטנט, ולכן מוצע לחייב את הרשם להודיע למבקש גם על מועד הקיבול.
- (2) לתיקון המוצע בסעיף 25 של החוק המוצע נועדה חשיבות לענין החשת ההליכים של בחינת הבקשה למתן הפטנט. התיקון משהרר את לשכת הפטנטים, כתנאים המפורטים בתיקון, מחובת הבחינה של קיום תנאים מוקדמים מסוימים אם כבר ניתן על אותה אמצאה פטנט בחוץ לארץ.
- ואלה הם התנאים המוקדמים שמוצע להחיל עליהם את השחרור מהחובה של בחינה מוקדמת:
- סעיף 4: האמצאה חייבת להיות "הרשה".
- סעיף 5: באמצאה חייבת להיות התקדמות אמצאתית.
- סעיף 8: הבקשה חייבת להיות על אמצאה אחת בלבד.
- סעיף 12: הפירוט הנתון שבבקשה.

6. במקום סעיף 18 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 18
והוספת סעיפים
18א עד 18ג

"אמצעי בחינה נוספים
18. הרשם או הבוחן ישתמשו לבחינת הבקשה באחד לפחות מאמצעים נוספים אלה:

(1) דרישה מהמבקש להמציא לרשם או לבוחן -

(א) רשימת האסמכתאות שעליהן הסתמכו רשויות הפטנטים בכל מדינת-חוץ בבריקת הבקשה של אותה אמצאה שהוגשה במדינת-החוץ בידי המבקש או מי שקדם לו בזכות הבעלות על האמצאה;

(ב) רשימה של פרסומים שפורסמו לפני תאריך הבקשה, הידועים למבקש והנוגעים במישורין לאמצאה;

(ג) עותקים של פרסומים ואסמכתאות שהמבקש חייב בהמצאת רשימתם לפי סימן זה, במידה שיידרש, בידי הרשם או הבוחן לעשות כן;

(ד) עותקים של פרסומים ואסמכתאות שאזכרו בפרסומים או באסמכתאות שהמבקש חייב בהמצאתם לפי סימן זה במידה שיידרש בידי הרשם או הבוחן לעשות כן.

(2) (א) העברת הפירוט למוסד בישראל או מחוצה לה שעמו התקשרה הלשכה לשם חיפוש חומר המאפשר לה את הבחינה.

(ב) מוסד שהלשכה התקשרה עמו כאמור בפסקת משנה (א) ישמור על סודיות בין מכות הדין שחל עליו ובין מכות תנאי ההתקשרות.

18א. עד לקיבול הבקשה, חייב המבקש לערוך את הלשכה על כל שינוי שחל ברשימת האסמכתאות והפרסומים כאמור בסעיף 18(ו), אם השינויים האמורים הובאו לידיעתו או לידיעת בא-כוחו.

חובת המבקש לערוך את הלשכה

דברי הסבר

לסעיף 6

סעיף 18 לחוק קובע לאמור:

"אמצעי בחינה נוספים

18. (א) בבקשות מסוגים מסוימים שנקבעו, רשאים הרשם או בוחן להשתמש לבחינת הבקשה באמצעים נוספים אלה:

(1) להעביר את הפירוט למוסד בין-לאומי עמו התקשרה המדינה לשם חיפוש חומר המאפשר בחינה כאמור;

(2) לדרוש מהמבקש להמציא את רשימת האסמכתאות שעליהן הסתמכה רשות הפטנטים במדינת-חוץ בעת בדיקת בקשה על אותה אמצאה שהוגשה באותה מדינה על ידי המבקש או מי שקדם לו בזכות בעלות על אמצאה.

(ב) הרשם יודיע ברשומות על השימוש באמצעים לפי סעיף קטן (א), והוא ינהג בהם לגבי כל הבקשות מאותו סוג שהודיע עליהם.

מאחר שקיימים כיום גם מוסדות ישראליים המסוגלים לסייע ללשכה באיסוף החומר הדרוש לביצוע הבחינה, מוצע לאפשר לשתף גם מוסדות כאלה במלאכת איסוף החומר. הסודיות מטעם מוסדות כאלה אמנם כבר מובטחת בסעיף 165 לחוק. להלכה גם הפרת הסודיות על ידי מוסד חוץ המבוצעת בחוץ-לארץ, היא בת עונשין בישראל מכוח ההפניה שבסעיף 193(ב) לחוק, אך אין לראות בהוראה כזאת הבטחת הסודיות הלכה למעשה; כי עבירות כאלה, דרך כלל, לא יהיו בנות הסגרה. מוצע איפוא שההתקשרות תהא מותנית בהבטחת הסודיות הלכה למעשה - הבטחה שיכולה להינתן בחוזה ההתקשרות עצמו או להתבסס על דיני חוץ.

חידוש הוא הענקת הסמכות לדרוש מהמבקש להמציא רשימת פרסומים שיש להם חשיבות לענין בקשתו כמפורט

18ב. הרשם יפרסם ברשומות הודעה על המוסדות שאיתם התקשרה הלשכה לענין סעיף 18(2), ועל סוגי הבקשות שלגביהם בכוונתו להשתמש באמצעים המפורטים באותו סעיף.

הכרזה על מוסדות המסייעים בבחינה

18ג. נמסר בתשובת המבקש לדרישה על פי סעיף 18(1א) דבר שהוא מטעה בפרט חשוב, או שהמבקש לא ערכן כיוודעין את הלשכה על כל שינוי משמעותי ברשימת האסמכתאות שהוא חייב בעדכון לפי הוראות סעיף 18א, וניתן פטנט על הבקשה או שהבקשה קובלה, רשאי הרשם או בית המשפט, לעשות אחד או יותר מאלה:

אמצעי כפיה לענין הליכי הבחינה

(1) לבטל את הפטנט או לא לתת;

(2) לתת רשיון לניצול הפטנט לכל ההפץ בו כאילו הרשם או בית המשפט כא במקומו של בעל הפטנט, בתנאים שייקבעו בהסכמה בין הצדדים, ובהעדר הסכמה בידי הרשם או בית המשפט, לפי הענין;

(3) להורות על קיצור תקופת הפטנט;

(4) להטיל, על מי שמסר את הדבר המטעה או על מי שביוודעין לא ערכן את רשימת האסמכתאות, לפי הענין, קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.³

7. אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:

תיקון סעיף 21

21א. (א) בתום 12 חודשים מהיום שבו סירב הרשם לקיבול הבקשה לפי סעיף 21 ייסגר התיק ולא תיעשה בו כל פעולה.

סגירת תיק

(ב) הרשם רשאי להורות על פתיחתו של התיק מחדש אם ראה טעם סביר לעשות כן ואם טרם עברו 12 חודשים מיום סגירת התיק.

(ג) עד למתן הפטנט רשאי המבקש לבטל את בקשתו; עשה כן ייסגר התיק ולא ייפתח מחדש אלא אם כן הוכח שהבקשה בוטלה שלא כדין.⁴

דברי הסבר

עליו בדרישות הרשם לפי סעיף 18 לחוק או באי-קיום דרישות אלה. יצויין שלפי כללי הצדק הטבעי החלים בלאו הכי בענין זה, הייב הרשם וכן בית המשפט לתת למבקש הנרמנת להשמיע את דבריו בפניהם לפני שינקטו אחד האמצעים המפורטים בסעיף 18ג. כמו כן ניתנת החלטת הרשם לערעור בפני בית המשפט המחוזי, כמו כל החלטת אחרת של הרשם, מכוח סעיף 174 לחוק.

לסעיף 7

סעיף זה הין בסגירת תיק בשל חוסר מעש או בשל ביטול מפורש של בקשת הפטנט, בא לייעל את עבודת לשכת הפטנטים ולהחיש את הטיפול בבקשות הראויות לטיפול.

בסעיף 18(1)(ב), והוא הדין בדבר עותקים של אסמכתאות שהשתמשו בהן רשויות הפטנטים במדינות-חוץ, כמפורט בסעיף 18(1)(ד). השימוש בסמכויות אלה עשוי להחיש את התהליך הארוך והמייגע של בחינת הבקשה.

השלמה של חידוש זה היא סעיף 18א המוצע המחייב את המבקש בעידכון חומר קודם שמסר, כל עוד לא קובלה הבקשה.

חידוש נוסף הוא בסעיף 18ב המוצע המחייב את הרשם גם להודיע על שם המוסדות שאתם התקשר לצרכי איסוף החומר.

סעיף 18ג מפרט את רשימת הסנקציות שניתן להטיל על מבקש פטנט האשם במעשי הטעיה אגב קיום המוטל

³ ס"ח התשכ"ז, עמ' 226; התש"ס, עמ' 60.

“(ג) (1) בסעיף קטן זה –

”הבקשה הנבחנת” – בקשה הנבחנת לפי סעיף קטן זה;

”הבקשה האחרת” – בקשה שאינה הבקשה הנבחנת ושחריכה, לענין סעיף 9, קודם לבקשה הנבחנת לגבי חלק מהבקשה הנבחנת;

(2) הרשם רשאי להורות על חלוקת הבקשה הנבחנת, על חלוקת הבקשה האחרת או על חלוקה של אחת מהן בלבד, או על מחיקתן של מקצת התביעות, בכל אחת מהבקשות כאמור, הכל לפי בחירת המבקש לגבי בקשתו הוא, אם נתקיימו בבקשה הנבחנת שלושה אלה:

(א) האמצאה שהיא נושא הבקשה הנבחנת לא נמצאה כשירה לפטנט, במלואה או בחלקה, בשל קיומה של הבקשה האחרת;

(ב) דבר קיבולה של הבקשה האחרת טרם פורסם לפי סעיף 26;

(ג) האמצאה נושא הבקשה האחרת לא נמצאה כשירה לפטנט במלואה או בחלקה, בשל קיומה של הבקשה הנבחנת;

(ד) בכפוף לאמור בסעיף 23, תאריכה של כל אחת מהבקשות שנוצרו על ידי ביצוען של פעולות לפי סעיף קטן (ג) (א) עד (ג), יהיה תאריך הבקשה שחולקה.

9. בסעיף 35 לחוק העיקרי, בסופו יבוא: “או הוגש ערעור על החלטת הרשם לדחות את ההתנגדות, ונמסרה לרשם הודעה בכתב על הגשת הערעור לא יאוחר מתום עשרה ימים מהמועד האחרון שנקבע להגשת ערעור כאמור.”

ד ב ר י ה ס ב ר

אחת, סוגים שונים של תרכובות, כאשר למעשה כל סוג יכול היה להיות נושא לתביעה עצמאית.

במערכת תביעות כאמור יכול שיהיו חלקים שהרעיונות האמצאתיים שבהם אינם כשירים למתן פטנט בשל קיומה של בקשה קודמת. במצב החוקי הנוכחי אין בפני הרשם ברירה ועליו לדחות את בחינתן של כל הבקשות. התיקון המוצע בא למנוע תוצאה זו.

לסעיף 9

סעיף 35 לחוק הפטנטים אומר:

”באין התנגדות יינתן פטנט

35. לא הוגשה התנגדות עד תום המועד להגשתה, או הוגשה התנגדות והיא בוטלה או נדחתה סופית על ידי הרשם או בית המשפט, יינתן הפטנט למי שהוא אותה שעה בעל האמצאה, זולת אם השתמש הרשם בסמכותו לפי סעיף 34.”

סעיף 34 לחוק מאפשר לרשם שלא לתת את הפטנט, אף אם בוטלה ההתנגדות אם אגב הדיון בהתנגדות נתגלו עובדות שעל פיהן לא היה מקום לקבל את הבקשה מלתחילה.

לסעיף 8

סעיף 24 לחוק קובע:

”חלוקת בקשות

24. (א) כל עוד לא קובלה הבקשה, זכאי המבקש לדרוש שהיא תחולק לבקשות אחרות.

(ב) נכללו בבקשה יותר מאמצאה אחת, רשאי הרשם, כל עוד לא קיבל את הבקשה, להורות למבקש לחלק את בקשתו.

(ג) בכפוף להוראות סעיף 23 יהא תאריכה של כל אחת מהבקשות שהופרדו לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) כתאריך הבקשה שחולקה.”

החידוש המוצע דן בנסיבות שבהן בשתי בקשות שבפני הרשם בשלב של בחינה לא נמצאו ההמצאות שבהן כשירות לפטנט, כולן או מקצתן, כל אחת בשל קיומה של הבקשה השניה. מצב כזה נוצר לעתים באמצאה בתחום הכימיה האורגנית, שבו קיימים מקרים מרובים שמוגשות תביעות לגבי תרכובות המוגדרות על ידי נוסחה כללית.

בנוסחה כזאת מתבקשים במסגרת מערכת תביעות

ביטול סעיף 38	10. סעיף 38 לחוק העיקרי – בטל.
תיקון סעיף 49	11. בסעיף 49 לחוק העיקרי –
	(1) במקום כותרת השוליים יבוא "זכויות בעל הפטנט וסייג לניצול הפטנט";
	(2) האמור בסעיף יסומן (א), ואחריו יבוא:
	"(ב) אין במתן הפטנט משום מתן רשות לנצל אמצאה ניצול שלא כדין או בדרך שיש בה משום הפרת זכויות קיימות על פי כל דין."
תיקון סעיף 56	12. בסעיף 56 לחוק העיקרי, במקום "יפקע הפטנט" יבוא "יפקע תוקף הפטנט".
תיקון סעיף 60	13. בסעיף 60 לחוק העיקרי, במקום "בפקיעת הפטנט" יבוא "בפקיעת תוקפו של הפטנט".
תיקון כותרת	14. אחרי סעיף 72 לחוק העיקרי, במקום הכותרת לסימן ד' יבוא: "סימן ד': ביטול או מחיקת פטנט לפי בקשת בעל הפטנט".
החלפת סעיף 73	15. במקום סעיף 73 יבוא:
	73. (א) בעל פטנט רשאי לבקש מהרשם למחוק או לבטל פטנט שניתן לו.
	(ב) בקשה למחיקה או לביטול פטנט לפי סעיף זה תפורסם ברשומות בידי הרשם על חשבון המבקש.
	(ג) הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה למחיקה או לביטול פטנט לפי סעיף זה רשאי, בדרך שתיקבע בתקנות, להגיש לרשם התנגדות תוך שלושה חודשים מיום פרסום הבקשה ואם הבקשה פורסמה יותר מפעם אחת – מיום הפרסום האחרון.

ד ב ר י ה ס ב ר

שני הסעיפים המוצעים כאים לאחר את שתי ההוראות בסעיף אחד.	במצב הנוכחי יהא על הרשם לזרוא אם לא הוגש ערעור, אפילו נסתיימה התקופה להגשת הערעור על החלטתו על דחיית ההתנגדות.
לסעיפים 12 ו-13	כדי להתגבר על מכשול זה מוצע שלא יהא די בכך שהוגש ערעור כדי לעכב את מתן הפטנט; על המערער לדאוג לכך שתימסר הודעה לרשם על הגשת הערעור לא יאוחר מעשרה ימים מתום המועד להגשת הערעור.
לסעיפים 10 עד 11	סעיף 10 עד 11
לסעיפים 14 עד 18	סעיף 38 לחוק קובע:
בסעיפים 73 עד 75 לחוק נקבע לאמור:	38. אין במתן הפטנט מתן רשות לנצל אמצאה ניצול שלא כדין או בדרך שיש בה משום הפרת זכויות קיימות על פי כל דין.
"סמכות לביטול פטנט"	מקומה של הוראה זו הוא ליד ההוראה הבסיסית בסעיף 49, הקובעת:
73. הרשם רשאי, על פי בקשת כל אדם, לבטל פטנט אם קיימת עילה שעל פיה ניתן להתנגד למתן פטנט.	"בעל פטנט זכאי למנוע כל אדם זולתו לנצל בלי רשותו או שלא כדין את האמצאה שניתן עליה פטנט, בין בדרך המוגדרת בתביעות ובין בדרך הדומה לכך שיש בה, לנוכח המוגדר באותן התביעות, עיקר האמצאה שהוא נושא הפטנט (להלן – הפרה)."
דיון הרשם בבקשה תלויה ועומדת בבית המשפט	
74. (א) הוגשה לרשם בקשת ביטול בזמן שתלוי ועומד בבית המשפט הליך בשל הפרת אותו פטנט או ביטולו, לא ידון בה הרשם אלא ברשות בית המשפט.	

(ד) לא הוגשה התנגדות לפי סעיף קטן (ג), ימחק הרשם את הפטנט או יבטלו, הכל כפי שביקש בעל הפטנט.

(ה) הוגשה התנגדות והיא בוטלה או נדחתה סופית או נתקבלה במקצתה סופית בידי הרשם, ימחק הרשם את הפטנט או יבטלו זולת אם הוגש ערעור על החלטת הרשם ונמסרה הודעה לא יאוחר מהמועד הנקוב בסעיף 35 סיפה.

(ו) הוגשה בקשה למחיקה או לביטול בידי בעל הפטנט, אגב קיום הליכים בענין הפטנט בבית המשפט, יחליט הרשם אם למחוק את הפטנט או לבטלו; הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ה) יחולו גם לענין בקשה לפי סעיף קטן זה.

(ז) הרשם יפרסם ברשומות הודעה על הפטנט שבוטל או שנמחק.

הוספת סעיפים
א73 ו'73ב

16. אחרי סעיף 73 לחוק העיקרי יבוא:

ירשום צו א73. (א) צו ביטול שניתן על פי בקשת בעל הפטנט יירשם בפנקס עם חלוף מועד הגשת הערעור על הצו או עם מתן פסק דין סופי בערעור על מתן הצו, לפי המאוחר.

(ב) נמחק פטנט לפי סימן זה, ירשום הרשם את דבר המחיקה בפנקס, ורואים את הפטנט כאילו נמחק ביום הגשת הבקשה לפי סעיף 73(א).

הליכים תלויים
בבית משפט א73. הוראות סעיף 74 יחולו על בקשה לפי סימן זה, בשינויים המחוייבים ובשינוי זה – בכל מקום שמדובר בביטול יראו כאילו מדובר גם במחיקה.

הוספת כותרת
סימן ה'

17. אחרי סעיף 73ב לחוק העיקרי תבוא כותרת: "סימן ה': ביטול פטנט לפי בקשת מי שאינו בעל הפטנט".

ד ב ר י ה ס ב ר

את הפטנט לפי בקשה רק אם קיימת עילה שעל פיה ניתן היה להתנגד למתן הפטנט, הרי שענינו של בעל הפטנט בביטול הפטנט שונה לחלוטין מענינו של אדם אחר. מוצע לכן לקבוע מתכונת נפרדת לביטול הפטנט על פי בקשת בעלו (סעיף 73 המוצע), ואילו על המעוניינים האחרים בביטול יחול להבא סעיף 73ב.

להבדיל מבקשות לביטול של מעוניינים אחרים – מעניק סעיף 73 המוצע לבעל הפטנט את הכרירה לבקש ביטולו של הפטנט (מעיקרא) או לבקש מחיקתו של הפטנט – בתוקף מיום הגשת הבקשה על כך.

מאחר שאפשר ואחרים מעוניינים בהמשך תקפו של הפטנט, כגון בעלי רשיון, בעל שעבוד בפטנט או בעל זכות כיוצא באלה, לא תתקבל בקשת בעל פטנט למחיקה או לביטול אלא לאחר פרסומה וקיום הליכים לשמיעת התנגדויות, אם יהיו.

באשר לבקשות ביטול פטנט המוגשות שלא בידי בעל הפטנט עצמו, מוצע לשמור על המתכונת הקיימת, בכפוף לתיקונים במבנה הפרק, ואולם מאחר שנתעורר ספק – הנוהג גם בערכאות – אם הזכות שביסוד בקשה לביטול פטנט שלא בידי בעל הפטנט – היא זכות מהותית שחלים

(ב) ניתנה רשות, יחליט הרשם בבקשה לאחר שנתן לכל בעלי הדין באותו הליך הודמנות להשמיע בפניו טענותיהם.

(ג) נפתחו הליכים בבית המשפט בשל הפרת פטנט לאחר שהוגשה לרשם בקשה לביטול, יוסיף הרשם לדרון בבקשה אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת לענין זה.

תוקף צו ביטול ורישומו

75. (א) צו הביטול לפי סימן זה ייכנס לתקפו בתום שלושים יום לאחר התקופה להגשת ערעור עליו; אך אם הוגש עליו ערעור, רשאי בית המשפט לעכב את כניסתו לתוקף או להתנות את הכניסה לתוקף או את העיכוב בתנאים שיראה.

(ב) בוטל פטנט סופית לפי סימן זה או לפי סעיף 182, ירשום הרשם את דבר הביטול בפנקס, ורואים את הפטנט כאילו לא ניתן.

סעיף 73 לחוק מורה אמנם שכל אדם רשאי לבקש את ביטולו של פטנט – וכל אדם כולל להלכה גם את בעל הפטנט עצמו, אולם מאחר שלפי החוק הקיים, ניתן לבטל

- הוספת סעיף 73 .18 לפני סעיף 74 לחוק העיקרי יבוא:
173. הרשם רשאי על פי בקשת כל אדם שאיננו בעל הפטנט, לבטל פטנט אם מצא כי קיימת עילה שעל פיה ניתן להתנגד למתן הפטנט; דיני ההתישנות לא יחולו על בקשת ביטול לפי סעיף זה.
- תיקון סעיף 94 .19 בסעיף 94(א) לחוק העיקרי, במקום פסקה (2) יבוא:
- "(2) לאסור או להגביל פרסום או מסירת ידיעות בקשר לבקשה פלונית או בקשר למידע הכלול בה".
- תיקון סעיף 98 .20 בסעיף 98 לחוק העיקרי, ברישה, אחרי "סעיף 95 דן בה" יבוא "ולא יגרום במישרין או בעקיפין להגשת בקשה כאמור".

דברי הסבר

הבטחון חייב להיות משוכנע שהאיסור דרוש להגנת המדינה ושקיים התייעצות עם שר המשפטים.

לסעיף 20

סעיף 98 לחוק קובע לאמור:

"הגבלת הזכות להגיש בקשת פטנט בחוץ-לארץ

98. אורח ישראל, תושב קבוע בישראל, או אדם אחר החייב בנאמנות למדינה, לא יגיש מחוץ לישראל בקשה למתן פטנט על אמצאה שנושאה הוא נשק, תחמושת או שהיא בעלת ערך צבאי אחר, או על אמצאה שסעיף 95 דן בה, אלא באחת מאלה:

(1) קיבל על כך מראש היתר בכתב משר הבטחון;

(2) הגיש בישראל בקשה לגבי אותה אמצאה ומיום הגשת הבקשה עברו ששה חדשים ושר הבטחון לא נתן לגביה צו לפי סעיף 94, או שנתן צו, אך כבר אין הוא בר-תוקף.

סעיף 95 מעניק סמכויות לעכב את הטיפול בבקשות שיש להן לדעת שר הבטחון, נגיעה כלשהי לנושאים וסודות בטחוניים.

כשמדובר בהמצאות שיש להן משמעות לענין העבא ובטחון המדינה ויתכן שיש בהן סודות בטחוניים, לא די בכך להגביל את הגשת הבקשות בחוץ לארץ על ידי מי שהגיש בקשה למתן פטנט על אותה אמצאה בישראל. הגבלה זו, כנוסחה היום, ניתנת לעקיפה על ידי מתן הרשאה לאחר להגיש את הבקשה בחוץ לארץ, הן בדרך של העברת זכויות על האמצאה והן בדרך אחרת. התיקון המוצע בא למנוע עקיפה זאת.

עליה דיני ההתישנות או זכות דיונית גרידא שאינה מתישנת, מוצע לאמץ את החלופה השניה ולקבוע מפורשות שדיני ההתישנות לא יחולו. (סעיף 73 סיפה).

השינוי המבני של הפרק יתבטא בהפרדת סימנים ד' וה' שאחד מהם נוגע לבקשת ביטול או מחיקה של בעל הפטנט והשני לבקשת ביטול של אחר. וכסעיפים הנוגעים לבעל הפטנט נעשו התאמות שידברו הן בבקשה לביטול והן בבקשה למחיקה.

לסעיף 19

סעיף 94(א) לחוק מורה לאמור:

"שר הבטחון רשאי, בצו, אם ראה צורך בכך לשם הגנת המדינה, לרבות השמירה על סודותיה הבטחוניים, ולאחר התייעצות עם שר המשפטים –

(1) ...

(2) לאסור או להגביל פרסום ידיעות על בקשה פלונית או מסירת ידיעה עליה".

כן קובע סעיף 94 שהעתק צו כאמור בו יימסר למבקש הפטנט.

מידע שנכלל בבקשה למתן פטנט אינו מן ההכרח "ידיעה על בקשת פטנט" עצמה. אולם אם הנושא הוא רגיש מבחינה בטחונית, אחת היא אם במסירת המידע יש התיחסות מפורשת לעצם קיום הבקשה למתן פטנט אם לאו. מוצע להרחיב את סמכותו של שר הבטחון ולהחילה על מסירת המידע הרגיש אף שאין במסירת המידע שום זכר לקיום הבקשה למתן פטנט. התיקון המוצע לא יגרע מההוראה הכללית שברישא לסעיף קטן (א), היינו ששר

21. בסעיף 99(א) לחוק העיקרי, במקום פסקה (2) יבוא:
 תיקון סעיף 99 (2) לאסור או להגביל פרסום או מסירת ידיעות בקשר לבקשה או בקשר למידע הכלול בה.”
22. בסעיף 103 לחוק העיקרי, ברישה, אחרי “אמצאה שסעיף 100 דן בה” יבוא “ולא יגרום, במישרין או בעקיפין, להגשת בקשה כאמור.”
23. במקום סעיף 133 לחוק העיקרי יבוא:
 תיקון סעיף 103 החלפת סעיף 133 “הכרעה בשאלת אמצאת שירות 133. התעורר סכסוך בשאלה אם אמצאה פלונית היא אמצאת שירות, רשאים העובד או המעביד לפנות לרשם שיכריע בשאלה.”
24. בסעיף 143(א) לחוק העיקרי, במקום “ויש לו לפחות בשתי שפות נוספות ידיעות כדרוש לו לצורך עבודתו” יבוא “ובעוד שפה אחת כדרוש לו לצורך עבודתו, כפי שנקבע.”

ד ב ר י ה ס ב ר

הנימוקים לשינוי הנוסח בפסקה (2) הם אותם הנימוקים שבשלהם מוצע תיקון סעיף 94 לחוק.

לסעיף 21

סעיף 99 לחוק אומר:

“הגבלת פעולות בשטח האנרגיה הגרעינית

99. (א) ראה השר כי אמצאה שהוגשה עליה בקשת פטנט, חשובה לפיתוחו של השימוש באנרגיה הגרעינית בישראל או שפרסום האמצאה עשוי לגרום נזק למחקר הגרעיני בישראל, רשאי הוא, בצו לאחר התייעצות עם שר המשפטים –

(1) להורות לרשם שיימנע מעשיית פעולה שהוא חייב או רשאי לעשותה לפי חוק זה לענין הבקשה, או שידחה את עשייתה;

(2) לאסור או להגביל פרסום ידיעות על הבקשה או מסירת ידיעות עליה;

(ב) העתק של צו השר יימסר למבקש.”

השר לענין זה – הוא ראש הממשלה, מכוח הסמכה לפי סעיף 112 לחוק.

הנימוקים לשינוי הנוסח בסעיף קטן (א)(2) – הם אותם הנימוקים שבשלהם מוצע תיקון סעיף 94 לחוק.

לסעיף 22

סעיף 103 לחוק קובע:

“הגבלת הזכות להגיש בקשת פטנט בחוץ-לארץ

103. אזרח ישראל, תושב קבוע בישראל, או אדם אחר החייב נאמנות למדינה, לא יגיש מחוץ לישראל בקשה למתן פטנט על אמצאה שסעיף 100 דן בה, אלא באחת מאלה:

(1) קיבל על כך מראש היתר בכתב מהשר;

(2) הגיש בישראל בקשה לגבי אותה אמצאה, ומיום הגשת הבקשה עברו ששה חרשים והשר לא נתן לגביה צו לפי סעיף 99, או שנתן צו, אך כבר אין הוא בר-תוקף.”

לסעיף 23

סעיף 133 לחוק קובע:

“סכסוך בקשר לאמצאה

133. התעורר סכסוך אם אמצאה פלונית שנמסרה עליה הודעה לפי סעיף 131 היא אמצאת שירות, רשאים העובד או המעביד, כתוב שלושה חרשים מיום מסירת ההודעה, לפנות לרשם שיכריע בשאלה.”

התיקון המוצע בא לאפשר לצדדים לסכסוך בשאלת היות האמצאה אמצאת שירות לרשם אפילו לא נמסרה הודעת עובד למעביד לפי סעיף 131.

לסעיף 24

סעיף 143(א) לחוק אומר:

“המבקש להירשם בפנקס עורכי הפטנטים חייב לעמוד בבחינה בדרך שנקבעה, כדי להוכיח כי הוא בעל ידיעה נאותה בדיני הפטנטים, המודגמים וסימני המסחר בארץ ובארצות חוץ ובדינים אחרים השייכים לענין, הכל כפי שנקבע, וכי הוא שולט בשפה העברית ויש לו לפחות בשתי שפות נוספות ידיעות כדרוש לו לצורך עבודתו.”

נראה כי התנאי של ידיעת יותר משפה נוספת אחת על העברית, הוא מהמיר מדי ומוצע להסתפק בידיעת שפה נוספת אחת בלבד. עם זאת, מוצע להעניק לשר המשפטים סמכות לקבוע בתקנות מה היא השפה הנוספת שידעתה דרושה לצרכי מילוי התפקיד של עורך פטנטים.

- תיקון סעיף 147 25. בסעיף 147 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) כל אדם רשאי להגיש לועדת המשמעת תלונה על עורך פטנטים."
- תיקון סעיף 148 26. בסעיף 148 לחוק העיקרי במקום פסקאות (3) ו-(4) והסיפה יבוא:
- "(3) נהג ברשלנות בעבודתו המקצועית;
- (4) נהג בדרך בלתי הוגנת בעבודתו המקצועית;
- (5) נהג בדרך שאינה הולמת את כבוד המקצוע;
- (6) הפר כלל מכללי האתיקה המקצועית -
- רשאית הועדה להחליט ולהטיל עליו אחת מאלה: התראה, נזיפה, התליית רשיון לתקופה קצובה שתקבע, ביטול רשיון; הועדה רשאית להורות על פרסום החלטתה, במלואה או בחלקה, בציון שמו של עורך הפטנטים או ללא ציון שמו, הכל כפי שתמצא לנכון; החלטת ועדת המשמעת תהיה בכתב ותימסר למתלונן ולעורך הפטנטים בדרך שהיא תקבע."
- תיקון סעיף 149 27. בסעיף 149 לחוק העיקרי -
- (1) במקום "המלצת", פעמיים, יבוא "החלטת" ובמקום "ההמלצה" יבוא "ההחלטה";
- (2) אחרי "כאמור בסעיף 148" יבוא "לרבות על החלטה לתת לה פרסום".

ד ב ר י ה ס ב ר

- לסעיף 25**
- סעיף 147(א) לחוק אומר:
- "היועץ המשפטי או הרשם רשאים להגיש לועדת המשמעת תלונה על עורך פטנטים."
- מוצע לבטל את הצורך בסינון תלונות, ולהעניק לכל אדם - ללא כל הגבלה - את הזכות להגיש את תלונתו על עורך פטנטים במישור לועדת המשמעת.
- לסעיף 26**
- סעיף 148 לחוק קובע:
- "עבירות משמעת ועונשיהן
148. מצאה ועדת המשמעת שעורך פטנטים נכשל באחת מאלה:
- (1) הורשע בעבירה פלילית שיש עמה קלון;
- (2) הרשה להשתמש בשמו כעורך פטנטים להנאת אדם שאינו עורך פטנטים;
- (3) נהג ברשלנות במילוי תפקידו;
- (4) נהג בדרך בלתי הוגנת במילוי תפקידו;
- תמליץ בפני שר המשפטים על אחד מענשי משמעת אלה: התראה, התליית רשיון, ביטול רשיון."
- התיקון המוצע -
- (1) מוסיף לרשימה של עבירות המשמעת גם התנהגות בדרך שאינה הולמת את כבוד המקצוע -
- היינו: התנהגות שאינה קשורה דווקא, במישור או בעקיפין, בעבודתו המקצועית, אך אינה הולמת אדם במעמדו של עורך פטנטים - דוגמת עבירה משמעתית מקבילה של עובד בשירות המדינה;
- (2) מוסיף לרשימה האמורה גם הפרת כללי האתיקה המקצועית שיוקנו בידי שר המשפטים בתקנות, על פי התיקון המוצע לסעיף 194 לחוק;
- (3) מעניק לועדת המשמעת סמכות להחליט בעצמה על נקיטת אמצעי משמעת - להבריל ממתן המלצה לשר המשפטים;
- (4) מוסיף על אמצעי המשמעת הקיימים גם הטלת נזיפה וגם פרסום ההחלטה של ועדת המשמעת.
- לסעיף 27**
- סעיף 149 לחוק אומר:
- "ערעור
149. עורך הפטנטים רשאי לערער על המלצת ועדת המשמעת להטיל עליו עונש כאמור בסעיף 148, לפני בית המשפט העליון, תוך שלושים יום מהיום שנמסרה לו הודעה על מתן ההמלצה, ומי שהגיש תלונה על עורך פטנטים לפי פרק זה, רשאי לערער כאמור על המלצת ועדת המשמעת או על דחייתה או תלונתו."
- הנוסח המוצע של סעיף 149 בא ליישם את שינוי המתכונת של סעיף 148 לגבי הליכי הערעור, היינו - שהחלטת ועדת המשמעת באה במקום המלצתה גרידא.

28. בטעיף 152 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 152

(1) בטעיף קטן (א), במקום "המליצה" יבוא "החליטה";

(2) בטעיף קטן (ב), במקום "המלצת" יבוא "החלטת" ובמקום "ההמלצה" יבוא "החלטת הועדה".

(3) גרסה א'

סעיף קטן (ג) - בטל;

גרסה ב'

במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) שר המשפטים רשאי לפרסם ברשומות עונש משמעת שהוטל לפי פרק זה, במלואו או בחלקו, בין אם ועדת המשמעת החליטה להורות על פרסום החלטתה ובין אם לאו."

(4) בטעיף קטן (ד), בסופו יבוא "הותלה רשיונו של עורך פטנטים, יירשם הדבר בפנקס עורכי הפטנטים".

29. בטעיף 164 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 164

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הרשם רשאי, אם ראה טעם סביר לכך, להאריך כל מועד הקבוע לפי חוק זה לעשייתו של דבר בלשכה או לפני הרשם, חוץ מהמועדים הקבועים בסעיפים 30, 56, 57, 61, 73 (ג) ו-170 (ג), אולם לענין סעיף 10 -

דברי הסבר

לסעיף 28

סעיף 152 לחוק הפטנטים אומר:

"ביצוע

152. (א) שר המשפטים ינקוט נגד עורך הפטנטים את עונש המשמעת שועדת המשמעת המליצה לנקוט נגדו.

(ב) שר המשפטים לא יבצע המלצת ועדת המשמעת כל עוד לא חלפה תקופת הערעור לפי סעיף 149; הוגש ערעור, לא תבוצע ההמלצה עד למתן ההחלטה של בית המשפט העליון.

(ג) שר המשפטים רשאי לפרסם ברשומות כל עונש משמעת שנקט נגד עורך פטנטים לפי סעיף 148.

(ד) בוטל רשיונו של עורך פטנטים, יימחק שמו מפנקס עורכי הפטנטים."

גם סעיף זה בא ליישם, את שינוי המתכונת שחל לפי המוצע בסעיף 148.

עם זאת מוצעות שתי חלופות לגבי פרסום אמצעי משמעת שהוטל:

לפי הגרסה הראשונה - הסמכות הייחודית לפרסום כאמור היא בידי ועדת המשמעת.

לפי הגרסה השנייה - יהא שר המשפטים מוסמך לפרסם את אמצעי המשמעת, אפילו ועדת המשמעת לא החליטה על פרסום או החליטה על פרסום מוגבל בלבד. עם הוספת עונש התליית רשיון מוצע תיקון לסעיף קטן (ד) המחייב גם רישום התליה בפנקס עורכי הפטנטים.

לסעיף 29

סעיף 164 לחוק קובע לאמור:

"הארכת מועדים

164. (א) רשאי הרשם, אם ראה טעמים סבירים לכך, להאריך כל מועד הקבוע בחוק זה או בתקנות על פיו לעשיית דבר בלשכה או לפני הרשם, חוץ מהמועדים הקבועים בסעיפים 10 (א) ו- (2), 30, 56 ו-57; אולם רשאי הרשם להאריך את המועד לפי סעיף 10 (א), אם שוכנע שהבקשה בישראל לא הוגשה במועד בגלל סיבות שלמבקש ולבא כוחו לא היתה שליטה עליהן ולא ניתן למנען.

(ב) הרשם רשאי להתנות את הארכת המועד בתנאים שימצא לנכון.

(ג) בקשה להארכת מועד ניתן להגיש בין בתוך המועד ובין לאחריו."

(1) לא יאריך הרשם את המועד הקבוע בו בסעיף קטן (א)1 אלא אם כן שוכנע שהבקשה בישראל לא הוגשה במועד בשל סיבות שלמבקש ולבא-כוחו לא היתה שליטה עליהן ושלא ניתן היה למנען;

(2) לא יאריך הרשם את המועד הקבוע בו בסעיף קטן (א)2 אלא כל עוד לא קובלה הבקשה ואם שוכנע שנעשתה טעות בתום לב⁴;

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) על אף האמור בסעיפים הקטנים (א) ו-(ב) ובכל חוק אחר, כשהיום האחרון של התקופה הקבועה בסעיף 10(א)1 חל ביום שבתון, תסתיים התקופה ביום העבודה הראשון מיד אחרי יום השבתון; הוראה זו אינה גורעת מסמכות ההארכה מעבר למועד שנקבע לפי סעיף 10(א)1; לענין זה, "יום שבתון" - יום מנוחה, יום העצמאות כמשמעותו בחוק יום העצמאות, התש"ט-1949⁴, וכל יום אחר שהוכרז שבתון כדיון."

30. בסעיף 165 לחוק העיקרי - תיקון סעיף 165

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "כל בקשת פטנט" יבוא "וכל פרט אודותיה";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) הוראות סעיף קטן (א) לא יהולו על -

(1) פרטים שפורסמו לפי סעיף 16;

(2) דבר סירוב הרשם לפי סעיף 21;

(3) דבר ביטול הבקשה בידי המבקש, לפי סעיף 21(ג).

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע -

הפטנט בישראל חל ביום שבתון, לאמור יום שבו הלשכה סגורה על פי דין, יסתיים המועד ביום העבודה הראשון שאחרי השבתון.

(1) להוסיף על הסעיפים שאין לרשם סמכות להאריך את המועדים לפיהם את הסעיפים 61, 73(ג) ו-170(ג) לחוק, לענין מועדי התנגדות -

(א) לבקשה להחזיר תוקף לפטנט (סעיף 61);

(ב) לבקשת כעל פטנט למחוק הפטנט או לבטלו (סעיף 73(ג));

(ג) לבקשת תיקון רשומות או מסמכים (סעיף 70(ג)).

(2) לאפשר, את הארכת המועד גם לפי סעיף 10(א)2 - דרישת דין קדימה בגלל הגשתה של בקשת תוקף קודמת - כיוון שהתברר שמבקשי דין קדימה לא יכלו תמיד לעמוד במועד שנקבע בסעיף 10(א)2.

(3) לקבוע, בעקבות הוראה מפורשת באמנת ברן, שאם היום האחרון של מועד הגשת הבקשה למתן

לסעיף 30

סעיף 165(א) לחוק אומר:

"הרשם וכל עובד אחר בלשכה, וכן כל אדם אחר שנמסרה לו ידיעה מכח הסעיפים 18(א)1, 95, 96, 100, 101 או 109 ישמרו בסוד כל בקשת פטנט כל עוד לא פורסמה לפי סעיף 26, והוא כשאינן הוראה אחרת בחוק זה."

התיקון המוצע, מרחיב את חובת הסודיות, אולם לממרים סבירים. אחרי פרסום דבר לפי החוק, אין עוד צורך לשמרו בסוד, הוא תרין בהחלטות סירוב או ידיעה על ביטול בקשה. התיקון המוצע אוסר לא רק גילוי של הבקשה אלא גם כל פרט אודותיה.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 10.

"(ב) הרשם יפרסם, ברשומות הודעה על בקשת תיקון לפי סעיף זה; אולם אם הוגשה הבקשה לתיקון בקשת פטנט או לתיקון מסמך הנוגע לה, לא יפרסם הודעה על הבקשה לפני הפרסום של קיבול בקשת הפטנט לפי סעיף 26.

(ג) כל אדם רשאי להגיש התנגדות לבקשת התיקון תוך שלושה חודשים מיום פרסום בקשת התיקון לפי סעיף קטן (ב).

(ד) סדרי הדין בהתנגדות לפי סעיף זה יהיו כסדרי הדין בהתנגדות לפי סעיף 30."

32. האמור בסעיף 174 לחוק העיקרי יסומן (א) ובו, במקום "החלטה של הרשם" יבוא "החלטה סופית של הרשם", ואחריו יבוא:

"(ב) מי שרואה את עצמו נפגע על ידי החלטה אחרת של הרשם לפי חוק זה, רשאי לערער עליה לפני בית המשפט, לאחר שניתנה לו רשות לכך מאת הרשם או מאת נשיא בית המשפט או שופט שנשיא בית המשפט קבע לכך."

33. האמור בסעיף 182 לחוק העיקרי, יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) דיני ההתיישנות לא יהולו על טענת הגנה לפי סעיף זה."

דברי הסבר

לסעיף 31

סעיף 170 לחוק אומר:

"תיקון רשומות ומסמכים

170. (א) לפי בקשת אדם מעוניין, שתוגש בדרך ובצורה שנקבעו, רשאי הרשם לתקן את הרשום בפנקס וכל מסמך שהוציא הוא או שהוגש ללשכה, אם לדעתו אין הפנקס או המסמך משקפים את העובדות, והוא כשלא נקבעה דרך אחרת בחוק זה לעשיית התיקון.

(ב) הרשם יתן הודעה על בקשה לפי סעיף זה לכל אדם העלול להיפגע על ידי התיקון ובה הזמנה להגיש לרשם את טענותיו בדבר התיקון המבוקש תוך המועד שיקבע בהודעה, ולא יחליט הרשם בבקשה אלא בתום המועד כאמור."

מוצע להחליף את מתן ההודעה האישיית למי שעלול להיפגע, על ידי פרסום הבקשה ברשומות, וכן להחליף את סמכותו של הרשם לקבוע את המועד להגשת התנגדות בקביעת תקופה של שלושה חודשים מיום הפרסום, כנהוג לגבי כל התנגדות לפי החוק.

לסעיף 32

סעיף 174 לחוק קובע:

"זכות ערעור

174. מי שרואה את עצמו נפגע על ידי החלטה של הרשם לפי חוק זה, לרבות החלטה שלא לשמעו לפי סעיף 159, רשאי לערער עליה לפני בית המשפט תוך המועד שנקבע."

כדי לא לגרום עיכובים בהליכים לפני הרשם, מוצע לאפשר ערעור על החלטת ביניים שלו רק ברשות.

לסעיף 33

סעיף 182 לחוק אומר:

"ביטול הפטנט - הגנה על הפרה

182. עילה שניתן על פיה להתנגד למתן פטנט תשמח הגנה טובה בתביעה על הפרה; קיבל בית המשפט את ההגנה, יצווה על ביטול הפטנט, בולו או מקצתו, לפי הענין."

נתעורר ספק אם העילות להתנגדות עשויות להתיישן על פי דיני ההתיישנות, ולכן מוצע גם כי כשמדובר בטענת הגנה בתביעה של הפרת פטנט, לא יהולו דיני ההתיישנות.

- הוספת סעיף 187א 34. אחרי סעיף 187 לחוק העיקרי יבוא:
 "אמצעי כפיה 187א. בהליכים לפי פרק זה יהיו נתונות לרשם או לבית המשפט הסמכויות המסורות להם בסעיף 187ג."
- תיקון סעיף 194 35. בסעיף 194 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
 "(8) כללי אתיקה מקצועית לעורכי פטנטים."
- תחילה 36. (א) תחילתם של סעיפים 15 ו-24 ביום תחילתן של התקנות שיותקנו לפי סעיפים 73(ג) ו-143(א) לחוק העיקרי כנוסחם בחוק זה.
 (ב) שר המשפטים יתקין תקנות כאמור בסעיף קטן (א) עד תום שנה מיום פרסומו של חוק זה.
- הוראת מעבר 37. חוק זה יחול גם על הליכים התלויים ועומדים ביום תחילתו בפני הרשם, בית המשפט או ועדת המשמעת לפי פרק ט' לחוק, החל בשלב שאליו הגיעו.

ד ב ר י ה ס ב ר

- לסעיף 34**
 מוצע להוסיף סעיף 187א כדי לתת גם בפרק שענינו הפרת פטנט עיצומים על הפרה בדומה לאלה שנקבעו לענין הטעיית הלשכה.
- לסעיף 35**
 התיקון המוצע לסעיף 194 לחוק, מוסיף לרשימת
- הנושאים שניתן להסדירם בתקנות, את הנושא של כללי האתיקה המקצועית לעורכי הפטנטים.
- לסעיף 36 ו-37**
 החוק המוצע יחול מיום פרסומו גם על הליכים התלויים ועומדים אותה שעה לפני הרשם, בית המשפט או ועדת המשמעת, אולם תחילתם של סעיפים 15 ו-24, הברוכה בהתקנת תקנות, תהיה מיום התקנתן.